

Naqqiut

Akissuteqaatit allakkiaq 17. oktober 2016-imeersoq taarserpaa
*(Naalakkersuisup taaguuta allanngortinneqarpoq naalakkersuisoqarfiit
allanngortinneqarnerisa kingunerisaannik, akissuteqaallu naalineqarluni)*

Umiartortut atorfinitsitaasarnerannut pissutsit pillugit inatsimmi Kalaallit Nunaanni naalagaaffigisami nangaanartitat pillugu atuukkunnaartitsinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut, Nukissiuuteqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut imatut paasivara siunnersuuteqartup kissaatigigaa imarsiortut atorfinitsinneqartarnerannut ilaallu ilnngullugit inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarnissaa kissaatigineqartoq, tunngavilersuutigalugu ILO-p isumaqatigiissutaata imarsiortut atorfeqartarnerannut tunngasumik atortuusoq, MLC-mi isumaqatigiissummik taaneqartartoq, Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarsinnaammat.

Siunnersuummut tunngavilersuutini eqqaaneqarpoq isumaqatigiissummi Kalaallit Nunaanut atatillugu tunuarsimaarutaasut atorunnaarsinneqarnerisa qularnaassagaa imarsiortunut atugassarititaasut inatsisitigut illersorneqalernissaat.

MLC-mi isumaqatigiissut siunertaqarpoq nunarsuarmit akornanni pisinnaatitaaffinnik ilersugaanermillu pilersitsinissamik imarsiortunut tunngatillugu, imarsiortullu atorfinitsinneqartarneranni atugassarititaasut minnerpaaffissaannik aalajangersaanerulluni.

Pingaaruteqarpoq malugissallugu MLC-mi isumaqatigiissut imarsiortunik imaluunniit umiartortunik taaneqartunut taamaallaat atortuummat, aalisartunuunngitsaq. Piffissami matumani kalaallit umiarsuaataannik aalisariutit eqqaassanngikkaanni nunat tamalaat imartaanni angalasoqarnej ajorpoq. Taamaattumillu MLC-mi isumaqatigiissummik Kalaallit Nunaannut atortuulersitsilluni akuersissuteqarnej kalaallinut umiarsuarni imarsiornikkullu angallassisunut imaaliinnarluni sunniuteqartussaannngilaq.

Nunatsinni suliffeqarnermi atugassarititaasutulli allatut, imarsiortunut aamma aalisartunut akissarsiat suliffeqarnermilu atugassarititaasut isumaqatigiissutitigut atorfininnermilu isumaqatigiissuteqartarnertigut aalajangersaavigineqartarput. Nunanut allanut sanilliullugu Kalaallit Nunatsinni ataatsimut isigaluni suliffeqarnermi atugassarititaasut isumaginninnikkullu qularnaarisimanerit ajunngillat.

MLC-mi isumaqatigiissummik nunatsinni atortuulersitsineq piffissami matumani annertuunik aningaasartuuteqarnermik kinguneqassaaq. Isumaqatigiissutip pineqartup siusinnerusukkut isumaqatigiissutaasut 37-it allat imarsiortermt tunngasut taarsersimavai, taakkunanilu amerlanerit siusinnerusukkut nunatsinni atortuulersinneqarsimanatik.

Aningaasartuutit taakkua isiginiarneqassapput tunngaviusumik kalaallit imarsiortortaannut iluaqusiissutissat annikilluinnarnerannut sanilliullugit, MLC-mi isumaqatigiissummik nunatsinni atortuulersitsinerup kingunerisassai eqqarsaatigalugit.

Imarsiortermt inuussutissarsiut inuussutissarsiutinit allanit allaanerussuteqarpoq arlalitsigut, taamalu imarsiortunut atugassarititaasut immikkuullarissuullutik. Imarsiortullu taamaasillutik umiarsuaq angalanerminni qimassinnaasanngilaat, kisiannili aamma sunngiffimmini najuinnartariaqartarlugu.

Tamannalu aamma tunuliaqutaavoq nunat tamalaat akornanni pisariaqartinneqalersimammat MLC-mi isumaqatigiissusiornissamut, imarsiortut nunat tamalaat imartaanni angalaneranni illersorsinnaajumallugit.

Danmarkimi MLC-mi isumaqatigiissut atortuulersinneqarsimavoq pingaarnertut imarsiortunut atorfeqarnermt il.il. atugassarititaasunut immikkut inatsisiliornikkut. Inatsimmi tasani ilaapput atorfeqarnermi atugassarititaasut aquneqarneri, nunami suliffeqartuni nalinginnaasumik suliffeqarnermi illuatungeriinnit isumaqatigiissuteqarfiusartut.

Tamatumalu saniatigut MLC-mi isumaqatigiissut atortuulersinneqartarsimavoq allatigut inatsisiliornerit aqutigalugit, imarsiortermt namminermi aammali imarsiortermt avataani, soorlu assersuutigalugu sullivinni avatangiisinut, suliffimmi ajoquserternermt sulinngiffeqarnermilu atugassarititaasunut tunngasumik inatsisiliornertigut.

Imarsiortunut atorfeqarnermi atugassarititaasut inatsisiliornikkut aquneqarnerat immikkut tunuliaqutaqarpoq imarsiortermt inuussutissarsiutit immikkut aqqissuussaanerannik, inatsisiliornermt allanut qanittumik killeqarfeqartunik, sullivinni avatangiisinut, ilinniarsimassanut piumasaqaatinut, sillimaniarnermi piumasaqaatinut angallatip qanoq inuttalersugaanissaanut malittarisassatigut ilaallu ilanngullugit.

Imarsiortut atorfeqarneranni atugassarititaasut malittarisassat immikkut ittuunerisa ukiuni amerlasuuni ersernerlutsissimavaa suliassaqarfik suliffeqarnermi atugassarititaasut naliginnaasut iluanniittutut isigineqartussaannersoq, taamalu Namminersorlutik Oqartussat suliassaqarfiata iluanniinnersoq, imaluunniit imarsiornermut tunngasut suli Naalagaaffiup oqartussaaffianiinnersut.

Naalakkersuisut kissaatiginartippaat umiarsuaatileqatigiiffitta Royal Arctic Lines-ip atlantikukoortaatai umiarsuit, nunatta erfalasuata ataaniilissasut, tamanna tunngavis-
saappat MLC-mi isumaqatigiisummik nunatsinnut atortuulersitsinissami nangaanartitat atorunnaarsinneqarnissaannut, Naalakkersuisullu tamanna sulissutiginiarpaat.

Kalaallit Nunaannut aalajangersakkani pineqartuni nangaanartitat atorunnaarsinneqarnerat piviusumik aatsaat isumaqalissaaq kalaallit imarsiortuinut, kalaallit umiarsuaataasa erfalatorput atorlugu nunarsuarmit imartaanni angalasalernerisigut.

Pisussat eqqortumik tulleriinnilimmik pinissaat aqqissuuttariaqarpoq, siullermillu imarsiortut atorfeqarneranni atugassarititaasunik aqutsineq qulaajartariaqarpoq, inissaanullu inissillugu, MLC-mi isumaqatigiisummi tunuarsimaarutaasut atorunnaarsinnissaannut ingerlaqqinnginitsinni.

Taamaattumik Naalakkersuisut inassutigissavaat aalajangiiffigisassatut siunnersuut itigartinneqassasoq.